

רבינו חננאל

נאָ:

הוציאו לו פרק חמישי יומא

מסורת הש"ס

- ↑ [מעיילא יא. ונחסי מו. חולין קיז.], [נמעילה יא. ונחולין קיז. ונחזקיס מו. חזיתא. שמעאל], [א. וסוסא מט:], [ד. לפטיו במעילה חזיתא רב. אכן בדברטא לא. חזיתא רב הווא א"ר זעירא], [ט. גני מוס' חולין קח. ד"ה אין לו וכו'], [ו. כמלו כל רש"ש], [ז. מדג"ל כמנחת], [ח. דף קנ.] ↑

תורה אור השלם

- ↑ בי נפש הכשר בדם הוא ואני נתתיו לכם על המזבח לכפר על נפשתיכם: היום הוא בנפש יכפר: ויקרא יז יא

הגהות הב"ח

- ↑ [רש"י ד"ה הוה כי הוה בהוייתו יהא לפני כפרה:]

מובא רש"י

שלכם יהא. חולין שלכס שאין כהן מעילה (ונחסי מו.) אלמלא לאו קדשי גבזה הוה (חולין קיז.). לכפרה נתתיו. חזרת קדשים. ולא למעילה. לענין מעילה אין זו דין קדשים (ונחסי מו.) ולא שיהא קריו עלי למעול בו, שאינה עומדת אלל לכפר שבניכסל (חולין שסו.) אמר קרא הוא. דמו בנפשו הוא (ויקרא כז) כיצוימו יחא (ונחסי שס) הוא משמע בהיימו יחא לפשר דעו שזו בין לפני כפרה ובין לאחר כפרה, שמן מתנוימו ומאכלו השירים (חולין שסו.) מה לאחר כפרה אין בו מעילה. דפשעין לן כיון דנעשית מומו חין מועלין בו, דכיון דלית ביה מו טורף גבזה לא קריין ביה קדשי (ו נחסי) דלון לך דבר שנעשית מומו ומועלין זו, שגרי כבד עשה טורף גבזה ממנו ולא נקשה ע"י קרינתו ביה (חולין שסו.) אין לך דבר וגוי'. הלכך על דחקך לא תדרשיה הכי רבי' אפיכא (ובחסי שסו.) ככל והרי תרומת הדרשן. ככל ויס חומה בתחמה ומורת את הים מלא התחמה ממנה וטמן ממוחו של כבש, דכתיב ושמו משמע שס גניחון ושס נבלע במקומו, אלמלא אסור בהנאה (שס ובעי"ז חולין שסו.)

תום' ישינים (המשך)

הד"פ דישון מוצה הפנימי לא נהנין מן התורה ולא מועלין ונאשבה ה"ק בשלמא מוצה החיצון אסור בהנאה מדאורייתא דכתיב ושמו אלל מוצה הפנימי מני' לשאכור בהנאה מן התורה, ומשני מדשון נפקא. וא"ל איכ' לימא הלא דישון מוצה החיצון ופנימי ומטרה ג' כתיבים האלא כאלה, וי"ל דלמחר שאלמט דישון מוצה הפנימי ומטרה כו' שפירי כולו דכבר אחר, ומועלין דקאמר הלא בתרומת הדשן לאו דוקא אלל אסור הלא קאמרן (אע"ג דלאורייתא לא דלוי אלא למה לי להקדישו' אין כתיבים האלא כתיבין כתיבין כאלה) ואע"ג דליכא מעילה אסורא איכא דבעגלה ערופה ליכא נמי אלל אסורא בעגלה. ואומר רבינו כי נראה דבידשון מוצה הפנימי דישון ואלחר דישון השנים בתקומת חין זו מעילה כלל מן מוצה החיצון ים זו מעילה

עד כאן לא פליגי אלא מדרבנן אבל מדאורייתא לא ינאו מידי מעילה
היאך נמכרין לגננין לזבל: **הוא לפני כפרה בלאחר כפרה.**
הקשה רבינו מס דנמסכת מעילה פרק ודל חטאת (דף יב:) אמר (ז' ושירי המקח דס לצהמת קדשים מועלין זו וליכא למימר דהאיכא מעילה מדרבנן דהתנן בפרק ודל חטאת (סס יא.) דס מתחילה חין מועלים זו יאל לנחל קדרון מועלין זו ומעילה דיואל לנחל קדרון

כלאחר כפרה היינו לאחר שחיטה דשייכל ביה כפרה אלל מחיים לא והא דפריך בריש מסכת מעילה (דף יב:) ומי איכא מעילה דרבנן ומשני חין כדעולא דלחר עולא קדשים שמתו ינאו מידי מעילה דבר תורה הוה מני לאיתויי מדס לאחר שינא לנחל קדרון דמועלין זו מדרבנן אללא משוס דקדשי קדשים ששחטן בדרוס קאמר התס כמולן דמתקניהו דמי ופריך מי איכא מעילה דרבנן בדבר דלא היו צריכין לגזור דכלאו הכי בדליי מייניהו ומיין מקדשים שמתו דדמו להדדי והא דפריך בשיילי תמורה (דף לב:) גבי מקדש עולה לזדק הבית מועלין בזה שחי מעילות ומוקי לה מדרבנן ומי איכא מעילה דרבנן ה"פ כיון דאיכא מעילה בלאו הכי מדאורייתא משוס עולה וכלאו הכי בדליי מייניה אמאי תקינו רבנן מעילה אחריתי ומשני ראוי למעול זו שחי מעילות דתיקון רבנן מעילה לעור משוס דליכא מעילה מדאורייתא אללא כבשבר ורבינו חיים זז"ל פירש דילא לנחל קדרון מועלין זו מדאורייתא לפי שצית דין מקדישין אותו וקשה אס כן במעילה פרק ודל חטאת (דף יב.) דקאמר ומי איכא מידי דמעיקרא לית ביה מעילה ולכסוף אית ביה מעילה ופריך ולא והרי דס דמעיקרא לית ביה מעילה וכו' ומאי פריך לימא שאני התס לפי שצית דין מקדישין אותו ועוד דמה תיקן בזה אחי' אשכחן מעילה מדרבנן בפרק התכלת (מנחות ד' יב.) דקאמר מעיקרא תקינו מעילה גבי אפר פרה והתס ליכא למימר תקינו ביה מעילה מחמת שהיו מקדישין אותו דלס כן הוי הקדש גמור ואף היו מוין ממנו: **אין דך דבר שנעשית מצותו ומועלין בו.
וא"ת אדריכה נימא איפכא לאחר כפרה כלפני כפרה דאין לך דבר שלא נעשית מומו ואין מועלין זו וכי תימא האיכא קדשים קלים דלית בזה מעילה אללא באימורין לאחר זריקת דמים התס משוס דלאו קדשי ה' יניהו וי"ל איכא עגלה ערופה דקודס מומוה מותרת אלל מדשן אין להציא ראייה דקודס תרומת הדשן חין מועלין זו לדריכה במעילה פ"ב (ד' ט.) משמע הנהנה מאפר תפוח קודס תרומת הדשן לכולי עלמא מועלין בוי):**

דישון מוצה הפנימי והמטרה לא נהנין ולא מועלין
וקאמרין בגמרא בשלמא מוצה החיצון דכתיב ושמו אלל המוצה וכו' והשתא לזדק הבית דמוצה החיצון נמי לא נהנין ולא מועלין ומפרש ר"י משוס דקתני דישון מוצה הפנימי והמטרה לא מועלין משמע דווקא בחר דישון לפי שהדרשון מוציאו מידי מעילה לפי שנעשית מומוה אלמלא מוזה לדשן ואחא קאמר בשלמא מוצה החיצון מוזה לדשנו דכתיב ושמו אלל המוצה והכתיב אית ביה מעילה אית ביה מעילה דרבנן ודרשין כסוף תמורה (ד' לה.) ושמו בנמת ושמו שלא יתפור אלל מוצה הפנימי מנלן דלשנו וריבז"ב מפרש דלאו דאיוקא קאי אללא אללא נהנין ולא מועלין מדאורייתא קאי דליכא למימר לא נהנין מדרבנן כמיו) לא נהנין שבהש"ס דצירושלמי דיומא פרק שני מוכח דלא נהנין מדאורייתא דגרסינן התס מניין לדישון מוצה הפנימי דכתיב והשלך אותה אלל המוצה קדמה אל מקוס הדשן שאינו צריך אס לקבוע לה מקוס פירוש למוראה וטובה כבר כתוב אלל המוצה ואס ללמדך שמהא במוחו של כבש כתיב קדמה ואף הוה דרש אלל אלל פירוש ואס ללמד שמהא תרומת הדשן במוחו של כבש מדכתיב אל מקוס הדשן וינימא הרי זה בל ללמד וינמאל למד דהא לא אינטריך דטיפוק לן מגזירה שזו נאמר כאן אלל המוצה ונאמר בתרומת הדשן אלל המוצה מה כאן במוחו אף הבלן אס כן אל מקוס הדשן למה לי ש"מ למוצה הפנימי שהוא אסור (לו) בהנאה אל מקוס טעור שיהא מקומו טעור ואיכא דמפריש ליה כהן וחומר מה מוצה החיצון ואל מוצה הפנימי לא לא שכן אלמלא דאסור בהנאה מדאורייתא במצותו החיצון והשתא הכי פירוש בשלמא מוצה החיצון אסור בהנאה מדאורייתא דכתיב ושמו אלל מוצה הפנימי מני' שיהא אסור בהנאה לאחר שיעידא ואפילו קודס דישון מנלן שיהא אסור דאפילו גופיה לא ידעינן שיהא מוזה לדשנו ואס כן משנעשה אפר נימא דנעשית מומוה ויהא מותר בהנאה ומשני דמדשן נפקא וא"ת מאי קא פשיט ליה מדשן אכתי חיבעי לך מנלן דאסור בהנאה וי"ל דגמרא דידן לא חשש אללא להציא פסוק שצריך דישון ומסבירא ידע דכל הדשנים שזין ליאסר בהנאה או מקל וחומר כדאיתא צירושלמי או משוס דעיקר פשטייה דקרא דשון מוצה החיצון אללא דמחמת יימור לא צריך למיכתביה ומוקמינן ליה בפנימי ומטרה וחשיב ליה כמין היקש דאיתקוש כולוהו לחיצון ואס תאמר אס כן לימא הכא משוס דהוה ליה מוצה החיצון ופנימי ומטרה שלשה כתיבין הבאין כאחד וי"ל דאין כאן פסוק מיותר דהא דכתיבין למזות דשן לניחא אלל המוצה ועוד נראה דלחר שלמדנו מזות דישון פנימי ומטרה להניח אלל המוצה חשיב כל הדשנים כמו דבר אחד דאל"כ היכי נהנין ממוקא' הא שני כתיבין הבאין כאחד חין מלמדיו אלל תחמה על מה שפ"י דתרומת הדשן לית בה מעילה אללא אסור הנאה אע"ג דהכא קאמר מועלין ביה הא קאמר נמי בעגלה ערופה מועלין בזה ובההיא לית בה מעילה אללא אסור בהנאה קאמר וכה"ג איכא נמי במעילה פ' ודל חטאת (דף יב:) חלב המוקדשין וביצי תורין לא נהנין ולא מועלין וקאמר בגמ' (ט' דגמר אמו אמו מבכור מה בכור מועלין זו אף חלב המוקדשין מועלין זו ובכור הוה קדשים קלים ולית ביה מעילה וחלב המוקדשין נמי לית ביה מעילה דכתנן התס דלאו קדשי ה' מיקרי אללא מועלין דקאמר לאו דוקא אללא אסור הנאה וא"ת כיון דפרישית דיש זו אסור הנאה מדאורייתא היכי קתני בפרק ודל חטאת (מעילה דף יא:) המקדש דישון בתחלה מועלין זו והיכי חייל עליה הקדש כיון דאסור הנאה מדאורייתא וי"ל דלאו בדישון מוצה איירי מדקאמר בתחלה משמע דאיירי בדבר שלא הוקדש מעולם אללא במקדש דשן כירתו וכן פרש"י ואינטריך את"ל דלאו דשן כירה איירי דאס כן לא הוה ליה למימר דישון סתמא איכא לעימר דאיירי דשן אסור למימר דאיירי דשן מוצה לאחר שהוציאורו חוץ לשלם מחנות ואששמינן דלא אע"ג כשאר דשן ליאסר לעולם ולמאי דפרישית דליכא מעילה בתרומת הדשן ניחא דאין דתנן במעילה (דף יט:) חין מועל אחר מועל אללא בהמה וכלי שרת בלבד ומקשים ליחשב נמי תרומת הדשן דיש דש מועל אחר מועל ומתוך ר"י דהוי בכלל בהמה דמאפר קדשים הוה בל ומיהו גס לפי ריבז"ב צ"ל תירוך ר"י דנחי דבתרומת הדשן ליכא מעילה מ"מ ליחשב אפר תפוח דלכולי עלמא אחר פכ"ב דמעילה (סס דף ט.) דמועלין זו קודס תרומת הדשן וא"ת מאי שנא דדישון מוצה הפנימי אפילו קודס דישון לית ביה מעילה כדאמר בפרק כל שעה (פסחים דף טו.) דקטרת לאחר שמתעלה תימרוחו חין זו משוס מעילה דשן מוצה החיצון מועלין זו לכולי עלמא קודס דישון וי"ל בדדשן מוצה החיצון מועלין זו כיון שמחוסר עבודה שצריכה בגדי כהונה כדכתיב ולבש הכהן מדו דד וגו' אלל דישון מוצה הפנימי אע"פ שמחוסר דישון חין זה חסרון עבודה דלא אשכחן שיהא צריך בגדי כהונה ואע"פ שהשניו כל כדכתיב ושמו אלל המוצה אללא דמעילה לית בה דלאו קדשי ה' קרינן ביה כיון דלא מייחסר ביה מו שוס עבודה ויה"ח דבידשון מוצה הפנימי דאסור בהנאה מק"י כדפרישית אלל לענין שיהא צריך בגדי כהונה אין לעשות ק"י כיון דלא אשכחן זו שוס עבודה אחר שנעשה דשן רק מוזה דישון כדאשכחן בחיצון דלריך הרמה והשתא נמי ניחא הא דלמר בשיילי מסכת תמורה (דף לה.) עולת העוף שנתמאל דמה מוראה וטובה ינאו מידי מעילה ואמאי והא לא נעשית מומוה דלכתי מחוסר השלכה אלל המוצה ולמאי דפרישית ניחא דכיון דהשלכה לא אשכחן דבעי בגדי כהונה כנעשית מומוה חשיבין ליה ור"י תירך דשאני התס שעבודת הדס מתירות אותם. כ"ז דקדק ריבז"ב:

קודס דישון וגס תרומת הדשן אסורה בהנאה, אללא דישון מוצה הפנימי והמטרה שמועלין זו קודס דישון אף לאחר שנעשו אפר מזה לן, ומשני התס. וא"ת מאי שנא דמועלין בדישון מוצה הפנימי והמטרה אף אחר שעשוין אפר קודס דישון ואילו גבי קטרת אמרינן בפ' כל שעה (פסחים דף ט.) דמשעפלה תמרוה חין מועלין זו. וי"ל שבדיח חין זו מעילה שלא יתנה מורה למלאכי השרת שאין איפשר שלא יהיו ממנו בחפזיה ובהקטורה ורבנן הוה דגורו ביה, אלל אחר שנעשית מומו לא גזרו ביה מיד. אי נמי ריש חין זו ממש שזין וקולן (קולן ומלאי אלל דישון מוצה הפנימי והמטרה ים זו ממש כי אין נראה לומר שיהא (בו) גריסת) ממש מקול ומנאלה לפי שכונס כותף יומר. ולפי שעס זה המירס הדס של הקדש לא מעל. אלל לנשון לנשון מעל, אלל שייך ביה טעמא דלא יתנה מורה למלאכי השרת. ולהאי טעמא מועלין בדישון מוצה הפנימי והמטרה כמו בשל חיצון, ומדע שכן הוה שמועלין בכן, דהא אפילו במוצה החיצון פלוגתא דלמורא חיא בפ' חטאת הטיק במעילה (ג. א.) דאיכא למלן דלמר עד ואלתה הדשן ואיכא למלן דלמר עד תרומת הדשן, אלל קודס תרומת הדשן לכולי עלמא מועלין, וא"כ בדישון מוצה הפנימי והמטרה למה לא ימעלו כמו כן בלחר (כמו) [כיון] שהוא מדשן (אל קטרת). מ"ר. א.)

הוא לפני כפרה בלאחר כפרה.

קדשים מועלין זו וליכא למימר דהאיכא מעילה מדרבנן דהתנן בפרק ודל חטאת (סס יא.) דס מתחילה חין מועלים זו יאל לנחל קדרון מועלין זו ומעילה דיואל לנחל קדרון
כלאחר כפרה היינו לאחר שחיטה דשייכל ביה כפרה אלל מחיים לא והא דפריך בריש מסכת מעילה (דף יב:) ומי איכא מעילה דרבנן ומשני חין כדעולא דלחר עולא קדשים שמתו ינאו מידי מעילה דבר תורה הוה מני לאיתויי מדס לאחר שינא לנחל קדרון דמועלין זו מדרבנן אללא משוס דקדשי קדשים ששחטן בדרוס קאמר התס כמולן דמתקניהו דמי ופריך מי איכא מעילה דרבנן בדבר דלא היו צריכין לגזור דכלאו הכי בדליי מייניהו ומיין מקדשים שמתו דדמו להדדי והא דפריך בשיילי תמורה (דף לב:) גבי מקדש עולה לזדק הבית מועלין בזה שחי מעילות ומוקי לה מדרבנן ומי איכא מעילה דרבנן ה"פ כיון דאיכא מעילה בלאו הכי מדאורייתא משוס עולה וכלאו הכי בדליי מייניה אמאי תקינו רבנן מעילה אחריתי ומשני ראוי למעול זו שחי מעילות דתיקון רבנן מעילה לעור משוס דליכא מעילה מדאורייתא אללא כבשבר ורבינו חיים זז"ל פירש דילא לנחל קדרון מועלין זו מדאורייתא לפי שצית דין מקדישין אותו וקשה אס כן במעילה פרק ודל חטאת (דף יב.) דקאמר ומי איכא מידי דמעיקרא לית ביה מעילה ולכסוף אית ביה מעילה ופריך ולא והרי דס דמעיקרא לית ביה מעילה וכו' ומאי פריך לימא שאני התס לפי שצית דין מקדישין אותו ועוד דמה תיקן בזה אחי' אשכחן מעילה מדרבנן בפרק התכלת (מנחות ד' יב.) דקאמר מעיקרא תקינו מעילה גבי אפר פרה והתס ליכא למימר תקינו ביה מעילה מחמת שהיו מקדישין אותו דלס כן הוי הקדש גמור ואף היו מוין ממנו: **אין דך דבר שנעשית מצותו ומועלין בו.
וא"ת אדריכה נימא איפכא לאחר כפרה כלפני כפרה דאין לך דבר שלא נעשית מומו ואין מועלין זו וכי תימא האיכא קדשים קלים דלית בזה מעילה אללא באימורין לאחר זריקת דמים התס משוס דלאו קדשי ה' יניהו וי"ל איכא עגלה ערופה דקודס מומוה מותרת אלל מדשן אין להציא ראייה דקודס תרומת הדשן חין מועלין זו לדריכה במעילה פ"ב (ד' ט.) משמע הנהנה מאפר תפוח קודס תרומת הדשן לכולי עלמא מועלין בוי):**

דישון מוצה הפנימי והמטרה לא נהנין ולא מועלין
וקאמרין בגמרא בשלמא מוצה החיצון דכתיב ושמו אלל המוצה וכו' והשתא לזדק הבית דמוצה החיצון נמי לא נהנין ולא מועלין ומפרש ר"י משוס דקתני דישון מוצה הפנימי והמטרה לא מועלין משמע דווקא בחר דישון לפי שהדרשון מוציאו מידי מעילה לפי שנעשית מומוה אלמלא מוזה לדשן ואחא קאמר בשלמא מוצה החיצון מוזה לדשנו דכתיב ושמו אלל המוצה והכתיב אית ביה מעילה אית ביה מעילה דרבנן ודרשין כסוף תמורה (ד' לה.) ושמו בנמת ושמו שלא יתפור אלל מוצה הפנימי מנלן דלשנו וריבז"ב מפרש דלאו דאיוקא קאי אללא אללא נהנין ולא מועלין מדאורייתא קאי דליכא למימר לא נהנין מדרבנן כמיו) לא נהנין שבהש"ס דצירושלמי דיומא פרק שני מוכח דלא נהנין מדאורייתא דגרסינן התס מניין לדישון מוצה הפנימי דכתיב והשלך אותה אלל המוצה קדמה אל מקוס הדשן שאינו צריך אס לקבוע לה מקוס פירוש למוראה וטובה כבר כתוב אלל המוצה ואס ללמדך שמהא במוחו של כבש כתיב קדמה ואף הוה דרש אלל אלל פירוש ואס ללמד שמהא תרומת הדשן במוחו של כבש מדכתיב אל מקוס הדשן וינימא הרי זה בל ללמד וינמאל למד דהא לא אינטריך דטיפוק לן מגזירה שזה נאמר כאן אלל המוצה ונאמר בתרומת הדשן אלל המוצה מה כאן במוחו אף הבלן אס כן אל מקוס הדשן למה לי ש"מ למוצה הפנימי שהוא אסור (לו) בהנאה אל מקוס טעור שיהא מקומו טעור ואיכא דמפריש ליה כהן וחומר מה מוצה החיצון ואל מוצה הפנימי לא לא שכן אלמלא דאסור בהנאה מדאורייתא במצותו החיצון והשתא הכי פירוש בשלמא מוצה החיצון אסור בהנאה מדאורייתא דכתיב ושמו אלל מוצה הפנימי מני' שיהא אסור בהנאה לאחר שיעידא ואפילו קודס דישון מנלן שיהא אסור דאפילו גופיה לא ידעינן שיהא מוזה לדשנו ואס כן משנעשה אפר נימא דנעשית מומוה ויהא מותר בהנאה ומשני דמדשן נפקא וא"ת מאי קא פשיט ליה מדשן אכתי חיבעי לך מנלן דאסור בהנאה וי"ל דגמרא דידן לא חשש אללא להציא פסוק שצריך דישון ומסבירא ידע דכל הדשנים שזין ליאסר בהנאה או מקל וחומר כדאיתא צירושלמי או משוס דעיקר פשטייה דקרא דשן מוצה החיצון אללא דמחמת יימור לא צריך למיכתביה ומוקמינן ליה בפנימי ומטרה וחשיב ליה כמין היקש דאיתקוש כולוהו לחיצון ואס תאמר אס כן לימא הכא משוס דהוה ליה מוצה החיצון ופנימי ומטרה שלשה כתיבין הבאין כאחד וי"ל דאין כאן פסוק מיותר דהא דכתיבין למזות דשן לניחא אלל המוצה ועוד נראה דלחר שלמדנו מזות דישון פנימי ומטרה להניח אלל המוצה חשיב כל הדשנים כמו דבר אחד דאל"כ היכי נהנין ממוקא' הא שני כתיבין הבאין כאחד חין מלמדיו אלל תחמה על מה שפ"י דתרומת הדשן לית בה מעילה אללא אסור הנאה אע"ג דהכא קאמר מועלין ביה הא קאמר נמי בעגלה ערופה מועלין בזה ובההיא לית בה מעילה אללא אסור בהנאה קאמר וכה"ג איכא נמי במעילה פ' ודל חטאת (דף יב:) חלב המוקדשין וביצי תורין לא נהנין ולא מועלין וקאמר בגמ' (ט' דגמר אמו אמו מבכור מה בכור מועלין זו אף חלב המוקדשין מועלין זו ובכור הוה קדשים קלים ולית ביה מעילה וחלב המוקדשין נמי לית ביה מעילה דכתנן התס דלאו קדשי ה' מיקרי אללא מועלין דקאמר לאו דוקא אללא אסור הנאה וא"ת כיון דפרישית דיש זו אסור הנאה מדאורייתא היכי קתני בפרק ודל חטאת (מעילה דף יא:) המקדש דישון בתחלה מועלין זו והיכי חייל עליה הקדש כיון דאסור הנאה מדאורייתא וי"ל דלאו בדישון מוצה איירי מדקאמר בתחלה משמע דאיירי בדבר שלא הוקדש מעולם אללא במקדש דשן כירתו וכן פרש"י ואינטריך את"ל דלאו דשן כירה איירי דאס כן לא הוה ליה למימר דישון סתמא איכא לעימר דאיירי דשן אסור למימר דאיירי דשן מוצה לאחר שהוציאורו חוץ לשלם מחנות ואששמינן דלא אע"ג כשאר דשן ליאסר לעולם ולמאי דפרישית דליכא מעילה בתרומת הדשן ניחא דאין דתנן במעילה (דף יט:) חין מועל אחר מועל אללא בהמה וכלי שרת בלבד ומקשים ליחשב נמי תרומת הדשן דיש דש מועל אחר מועל ומתוך ר"י דהוי בכלל בהמה דמאפר קדשים הוה בל ומיהו גס לפי ריבז"ב צ"ל תירוך ר"י דנחי דבתרומת הדשן ליכא מעילה מ"מ ליחשב אפר תפוח דלכולי עלמא אחר פכ"ב דמעילה (סס דף ט.) דמועלין זו קודס תרומת הדשן וא"ת מאי שנא דדישון מוצה הפנימי אפילו קודס דישון לית ביה מעילה כדאמר בפרק כל שעה (פסחים דף טו.) דקטרת לאחר שמתעלה תימרוחו חין זו משוס מעילה דשן מוצה החיצון מועלין זו לכולי עלמא קודס דישון וי"ל בדדשן מוצה החיצון מועלין זו כיון שמחוסר עבודה שצריכה בגדי כהונה כדכתיב ולבש הכהן מדו דד וגו' אלל דישון מוצה הפנימי אע"פ שמחוסר דישון חין זה חסרון עבודה דלא אשכחן שיהא צריך בגדי כהונה ואע"פ שהשניו כל כדכתיב ושמו אלל המוצה אללא דמעילה לית בה דלאו קדשי ה' קרינן ביה כיון דלא מייחסר ביה מו שוס עבודה ויה"ח דבידשון מוצה הפנימי דאסור בהנאה מק"י כדפרישית אלל לענין שיהא צריך בגדי כהונה אין לעשות ק"י כיון דלא אשכחן זו שוס עבודה אחר שנעשה דשן רק מוזה דישון כדאשכחן בחיצון דלריך הרמה והשתא נמי ניחא הא דלמר בשיילי מסכת תמורה (דף לה.) עולת העוף שנתמאל דמה מוראה וטובה ינאו מידי מעילה ואמאי והא לא נעשית מומוה דלכתי מחוסר השלכה אלל המוצה ולמאי דפרישית ניחא דכיון דהשלכה לא אשכחן דבעי בגדי כהונה כנעשית מומוה חשיבין ליה ור"י תירך דשאני התס שעבודת הדס מתירות אותם. כ"ז דקדק ריבז"ב:

קודס דישון וגס תרומת הדשן אסורה בהנאה, אללא דישון מוצה הפנימי והמטרה שמועלין זו קודס דישון אף לאחר שנעשו אפר מזה לן, ומשני התס. וא"ת מאי שנא דמועלין בדישון מוצה הפנימי והמטרה אף אחר שעשוין אפר קודס דישון ואילו גבי קטרת אמרינן בפ' כל שעה (פסחים דף ט.) דמשעפלה תמרוה חין מועלין זו. וי"ל שבריה חין זו מעילה שלא יתנה מורה למלאכי השרת שאין איפשר שלא יהיו ממנו בחפזיה ובהקטורה ורבנן הוה דגורו ביה, אלל אחר שנעשית מומו לא גזרו ביה מיד. אי נמי ריש חין זו ממש שזין וקולן (קולן ומלאי אלל דישון מוצה הפנימי והמטרה ים זו ממש כי אין נראה לומר שיהא (בו) גריסת) ממש מקול ומנאלה לפי שכונס כותף יומר. ולפי שעס זה המירס הדס של הקדש לא מעל. אלל לנשון לנשון מעל, אלל שייך ביה טעמא דלא יתנה מורה למלאכי השרת. ולהאי טעמא מועלין בדישון מוצה הפנימי והמטרה כמו בשל חיצון, ומדע שכן הוה שמועלין בכן, דהא אפילו במוצה החיצון פלוגתא דלמורא חיא בפ' חטאת הטיק במעילה (ג. א.) דאיכא למלן דלמר עד ואלתה הדשן ואיכא למלן דלמר עד תרומת הדשן, אלל קודס תרומת הדשן לכולי עלמא מועלין, וא"כ בדישון מוצה הפנימי והמטרה למה לא ימעלו כמו כן בלחר (כמו) [כיון] שהוא מדשן (אל קטרת). מ"ר. א.)

^[1] פ"י תום' חולין קי"ז א נחסי מ"ז א ומעילה י"א ב בתום' דסויין ויתבאר דברי הת"י. ובסוף י"ז כמל כן בלחר כיון שהוא מדשן. ועיין ש"י